FIŞA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	UNIVERSITATEA BABEŞ-BOLYAI
1.2 Facultatea	FACULTATEA DE TEOLOGIE GRECO-CATOLICĂ
1.3 Departamentul	TEOLOGIE GRECO-CATOLICĂ, CLUJ-NAPOCA
1.4 Domeniul de studii	TEOLOGIE
1.5 Ciclul de studii	LICENŢĂ
1.6 Programul de studiu / Calificarea	TEOLOGIE/ TEOLOGIE GRECO-CATOLICĂ PASTORALĂ

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	**KLR0013 PATROLOGIE II**						
2.2 Titularul activităţilor de curs			Lector dr. Cecilia FLUERAŞ (prof. asociat)				
2.3 Titularul activităţilor de seminar			Lector dr. Cecilia FLUERAŞ (prof. asociat)				
2.4 Anul de studiu	II	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităţilor didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învăţământ	56	Din care: 3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuţia fondului de timp:					ore
Studiul după manual, bibliografie şi notiţe					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					20
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii şi eseuri					20
Tutoriat					8
Examinări					2
3.7 Total ore studiu individual	70				
3.8 Total ore pe semestru	126				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	• Nu este cazul
4.2 de competenţe	• Nu este cazul

5. Condiţii (acolo unde este cazul)

5.1 De desfăşurare a cursului	• Sală de curs • Prezenţa la prelegeri
5.2 De desfăşurare a seminarului/laboratorului	• Sală de curs dotată cu aparatură de videoproiecţie. • Prezenţa şi intervenţii la seminar.

6. Competenţele specifice acumulate

Competenţe profesionale	• Cunoaşterea, înţelegerea, însuşirea limbajului şi a conceptelor cu care au operat Părinţii Bisericii, specifice teologiei patristice. • Cunoaşterea şi înţelegerea metodei teologice – sapienţiale – a Părinţilor Bisericii. • O bună panoramă a Părinţilor Bisericii şi a operelor lor, cu caracteristicile lor individuale, situând activitatea lor literară, pastorală și teologică în contextul istoric.
Competenţe transversale	• Cunoaşterea, preţuirea şi aplicarea metodelor patristice de interpretare a Sfintei Scripturi în trăirea vieţii creştine. Studiul Părinţilor va conduce la asimilarea Cuvântului lui Dumnezeu şi la o reînnoire a Bisericii, care a avut şi are în ei maeştri şi modele. • Capacitatea de a se implica în pastorala liturgică şi colaborarea cu disciplinele care i-au interesat în mod direct pe Părinţii Bisericii. Contactul interdisciplinar îşi găseşte *locus* principal în dogmatică, cea care realizează sinteza, dar cunoştinţele din sfera Patrologiei pot fi utile şi în studiul altor discipline, ca: teologia morală, spirituală, liturgica, cărora le furnizează izvoarele patristice.

7. Obiectivele disciplinei (reieşind din grila competenţelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Părinţii Bisericii, martori şi protagonişti ai Tradiţiei, constituie un tezaur fundamental pentru credinţă, spiritualitate şi teologie. Studenţii sunt invitaţi la o incursiune în primele secole ale creştinismului pentru a ajunge la o mai bună înţelegere a prezentului.
7.2 Obiectivele specifice	• Dobândirea cunoştinţelor fundamentale despre viaţa, opera şi teologia Părinţilor Bisericii şi a scriitorilor bisericeşti din perioada patristică, ca parte din cultura generală şi teologică a studentului. • Înţelegerea noţiunilor esenţiale ce privesc Patrologia şi cunoașterea problemelor dezbătute de Părinţii Bisericii, în contextul formării ştiinţei teologiei. • Contactul nemijlocit şi familiarizarea cu textele patristice, acordând prioritate scrierilor care au fost receptate în tradiţia Bisericii drept fundamentale.

8. Conţinuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observaţii
Perioada de aur a literaturii patristice: de la Conciliul de la Niceea (325) până la Calcedon (451). Consideraţii generale.	Expunere Prelegere interactivă	
Scriitori orientali implicaţi în controversa ariană. Arie şi Alexandru din Alexandria.	Expunere Prelegere	
Atanasie cel Mare: viaţa, opera, gîndirea teologică.	Expunere/ Prelegere	
Scriitori din Palestina şi Cipru: Eusebiu din Cezareea, Chiril al Ierusalimului, Epifanie din Salamina.	Expunere Prelegere	
Asia Mică. Părinţii capadocieni: Sf. Vasile cel Mare, Grigore de Nazianz.	Expunere Prelegere	
Părinţii capadocieni: Sf. Grigore de Nyssa (viaţa, opera, teologia).	Expunere Prelegere	
Scriitori monahi. Macarie cel Mare; Evagrie Ponticul. Scriitori sirieni: Efrem Sirul.	Expunere Prelegere	

Şcoala din Antiohia. Scriitori antiohieni: Diodor din Tars, Teodor din Mopsuestia, Ioan Gură de Aur, Teodoret din Cyr.	Expunere Prelegere interactivă	
Scriitori latini. Polemici antiariene în Occident: Ilarie de Poitiers; Ambrozie din Milano.	Expunere Prelegere	
Scriitori latini: Sf. Augustin (viaţa, opera, teologia).	Expunere Prelegere	
Perioada Conciliului de la Efes: Chiril al Alexandriei.	Expunere Prelegere	
Scriitori latini din secolul V. Sfârşitul epocii Patristice în Occident: Leon cel Mare; Petru Crisologul, Grigore cel Mare; Izidor din Sevilla.	Expunere Prelegere	
Sfârşitul epocii Patristice în Orient: Pseudo-Dionisie Areopagitul.	Expunere Prelegere	
Sfârşitul epocii Patristice în Orient: Maxim Mărturisitorul, Ioan Damaschinul.	Expunere Prelegere	

Bibliografie:

1. Altaner, B. - Stuiber, A. : *Patrologia*, Torino 1981.
2. Coman, I., *Patrologie*, 1999.
3. Moreschini, C. - Norelli, E: *Istoria literaturii creştine vechi greceşti şi latine*, II/1, II/2 Polirom, Iaşi 2001.
4. Padovese, L., *Introducere în Teologia patristică* (trad. A. Rus, C. Rarău), Ed. Buna Vestire, Blaj 2003.
5. Papadopoulos, S., *Patrologie*, vol. II, III (trad. după originalul în greacă - Atena 2000 -de A. Marinescu), Ed. Bizantină, Bucureşti 2006-2010.
6. Quasten, J., *Patrology*, vol. II, III, London 1950-1960.
7. Rus, R., «Dicţionar enciclopedic de Literatură creştină din primul mileniu», Ed. Lidia, Bucureşti 2003.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observaţii
Organizare, prezentarea temelor şi a metodologiei seminarului de *Patrologie II*. Repere bibliografice pentru fiecare temă.	Prezentare Discuţii în grup, Dialog, analiza.	
Părinţi ai Bisericii implicaţi în polemica ariană.	Prezentare Dezbatere	
„Omul lui Dumnezeu" în *Viaţa Sf. Antonie cel Mare* de Atanasie din Alexandria. Soteriologia Sf. Atanasie din Alexandria. (*Despre întruparea Cuvântului*).	Prezentare Dezbatere	
Sacramentele în viaţa spirituală a creştinului. (Chiril al Ierusalimului: *Cateheze mistagogice*).	Prezentare Dezbatere	
Creştinismul şi cultura greacă. (Sf. Vasile cel Mare: *Omilii şi cuvântări*. *Către tineri*; *Ia aminte la tine însuţi.*) Spirtul Sfânt în teologia Sf. Vasile cel Mare (Tratatul *Despre Spiritul Sfânt*).	Prezentare Dezbatere	
Teologul adevărat şi misterul Sfintei Treimi. Grigore de Nazianz: *Cuvântări teologice.*	Prezentare Dezbatere	
Doctrinele fundamentale pentru viaţa creştinului. (Sf. Grigore al Nyssei: *Marele cuvânt catehetic*.)	Prezentare Dezbatere	
Semnificaţia şi responsabilitatea chemării la preoţie. (Sf. Ioan Gurădeaur, *Despre preoţie*.)	Prezentare Dezbatere	
Viaţa sacramentală în gândirea Sf. Ambrozie din Milano.	Prezentare Dezbatere	
Sensul convertirii în *Confesiunile* Sfântului Augustin.	Prezentare Dezbatere	

Sf. Fecioară Maria – *Theotokos* – în teologia Sf. Chiril al Alexandriei.	Prezentare Dezbatere	
Calităţile predicatorului. (Sf. Grigore cel Mare, *Cartea regulei pastorale*	Prezentare Dezbatere	
Sf. Grigore cel Mare, interpret al Sf. Scripturi	Prezentare Dezbatere	
Teologie și icoană în viziunea Sf. Ioan Damaschinul.	Prezentare Dezbatere	

Bibliografie:

Texte din Sfinţii Părinţi studiaţi (PSB – *Părinţi şi Scriitori Bisericeşti,* Ed. IBMBOR, Bucureşti, 1979 sq.): Atanasie cel Mare, *Viaţa Sfântului Antonie cel Mare*, trad., introd. de S. Bezdechi, Anastasia, Bucureşti 2000; Sf. Grigore de Nazianz, *Cuvântări teologice*, trad. de G. Tilea, N. Barbu, Herald, Bucureşti; Sf. Ioan Gurădeaur, *Despre preoţie*, trad., introd., note de D. Fecioru, EIBMBOR, Bucureşti 1998; Sf. Grigore de Nyssa, *Despre viaţa lui Moise*, în *Scrieri* I, trad., introd., note de I. Buga, EIBMBOR, Bucureşti 1982; *Marele cuvânt catehetic*, în *Scrieri*, p. II, EIBMBOR, Bucureşti 1998. Fer. Augustin, *Mărturisiri*, trad., note de I. Rămureanu, IBMBOR, Bucureşti 1994. Sf. Ioan Damaschin, *Despre Sf. Treime*, Sophia, Bucureşti 2008; *Dogmatica*, EIBMBOR, Bucureşti 2005. A. Louth, *Dionisie Areopagitul. O introducere*, Deisis, Sibiu 1997. P. Forea, *Opera exegetică a Sf. Maxim Mărturisitorul*, Academos, Tg. Mureş 1998.

PG – *Patrologiae Graecae* cursus completus (ed. J.P. MIGNE), Paris 1857-1866.

PL – *Patrologiae Latinae* cursus completus (ed. J.P. MIGNE), Paris 1844-1886.

SC – *Sources Chrétiennes*, Ed. du Cerf, Paris, 1941 sq.

9. Coroborarea conţinuturilor disciplinei cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii epistemice, asociaţiilor profesionale şi angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conţinutul disciplinei este coroborat cu aşteptările reprezentanţilor comunităţii, ale asociaţiilor profesionale şi ale angajatorilor

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Dobândirea cunoştinţelor specifice disciplinei	Evaluare orală	50%
10.5 Seminar/laborator	Prezentarea temelor şi participarea activă la dezbateri.		25%
	Lucrare de seminar	Evaluare scrisă	25%
10.6 Standard minim de performanţă			

- Dobândirea unor competenţe specifice, necesare pentru înţelegerea aportului teologic al Părinţilor Bisericii.
- Două prezentări de opere din literartura patristică la seminar.
- Elaboratul scris.

Data completării 06.04.2019

Semnătura titularului de curs
Dr. Cecilia FLUERAŞ (prof. asociat)

Semnătura titularului de seminar
Dr. Cecilia FLUERAŞ (prof. asociat)

Data avizării în departament
17.04.2019

Semnătura directorului de departament
Lect. univ. dr. Marius Grigore FURTUNĂ